

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (0 5) 239 6733 El. p. Zygmantas.Pavilionis@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministrui
Kęstučiui Budriui

2026-07-28

DĖL ATSAKYMŲ Į SEIMO NARIO KLAUSIMUS PAGAL SEIMO STATUTO 212 STRAIPSNĮ

Remdamasis Seimo Statuto 212 straipsniu, noriu Jums užduoti klausimus dėl Jūsų vykdomos užsienio politikos:

1. Santykiai su JAV:

1. Ką padarėte nuo 2024 m., kad JAV Prezidentas ar Viceprezidentas susitiktų su LR Prezidentu ar XIX, XX, XXI LR Vyriausybės vadovais? Ar galite įvardinti priežastį, kodėl nuo 2024 m. aukščiausio lygio susitikimai su JAV nevyksta? Ar minėti vadovai jums nėra pateikę tokio pageidavimo?
2. Ar galite įvardinti tai, kokių veiksmų dabartinės JAV administracijos atžvilgiu nuo 2024 m. ėmėtės, siekiant paskatinti JAV įtvirtinti ar net išplėsti savo nuolatinį karinį buvimą Lietuvoje?
3. Ar galite informuoti, ką asmeniškai darėte nuo 2024 m., siekiant tiesioginės dvišalės JAV karinės pagalbos Ukrainai atnaujinimo, taip pat - daug griežtesnių JAV sankcijų Rusijai (bei antrinių JAV sankcijų šalimis, perkančioms Rusijos naftą bei dujas) įvedimo bei JAV administracijos paramos Ukrainos pakvietimui į NATO užtikrinimo?
4. Ar galite informuoti, kaip nuo 2024 m. panaudojote Liublino (Lietuva-Lenkija-Ukraina), Baltijos šalių ar Baltijos ir Šiaurės šalių formatus plėtojant bei gilinant transatlantinius ryšius su mūsų regionu?
5. Ar galite informuoti, kokių iniciatyvų kartu su JAV ėmėtės Arkties regione?

2. Diplomatinio atstovavimo normalizavimas su Kinijos Liaudies Respublika (KLR)

1) KLR reikalavimai ir poveikio Lietuvai įvertinimas

- a) Ar galite aiškiai įvardinti, ko konsultacijose/derybose dėl diplomatinio atstovavimo Ambasados lygiu atstatymo iš Lietuvos reikalauja KLR: 1) atkurti diplomatinį atstovavimą iki Ambasados ar kitokio lygio; 2) pašalinti Taivaniečių atstovybę Lietuvoje; 3) apriboti Lietuvos santykius su Taivanu ir/ar kitomis Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono valstybėmis; 3) įsileisti KLR investicijas į strateginius sektorius, kuriuos Lietuva yra atvėrusi tik Valstybės Saugumo Departamento grėsme nacionaliniam saugumui nepripažintiems transatlantiniams partneriams?
- b) Ar prieš pradėdamas šias derybas su KLR konsultavotės su LR Prezidentu, LR Valstybės saugumo departamentu, LR Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu? Ar Valstybės Saugumo Departamentas įvertino rizikas, susijusias su didesniu Kinijos diplomatų, žvalgybos priedangų, įtakos tinklų ir informacinių operacijų aktyvumu Lietuvoje?
- c) Ar turite rašytinį diplomatinių santykių normalizavimo su KLR geopolitinių, ekonominių ir saugumo pasekmių vertinimą?

2) Asimetris, geopolitinis normalizavimo su KLR kontekstas

- a) Siekdama apsaugoti Lietuvą nuo neteisėtų KLR ekonominių prievartos veiksmų Lietuvos atžvilgiu, JAV su Lietuva pasirašė savo pirmąjį ekonominio bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione strategiją. Ar normalizuodami santykius su KLR, Jūs, atstovaudami Lietuvą, pasiryžote oficialiai atsisakyti šios strategijos, įgyvendinamos kartu su JAV? Kiek kartų dėl santykių normalizavimo su KLR konsultavotės su JAV administracija? Kokius siūlymus ir išvadas Jums šiuo klausimu yra pateikusi pagrindinė, strateginė Lietuvos sąjungininkė - JAV? Ar prieš pradėdamas derybas su Pekinu gavote oficialų JAV strateginių pasekmių vertinimą? Kaip ir kokiais būdais vertinate bei planuojate įveikti riziką, kad santykių normalizavimas su KLR – pagrindine strategine JAV priešininke – gali tiesiogiai atsiliiepti Lietuvos santykių su JAV kokybei, intensyvumui ir apimčiai?
- b) Ar įvertinote, kaip santykių normalizavimas su KLR paveiks 2022 m. įtvirtintą strateginę Lietuvos partnerystę su Japonija bei santykius su kitomis Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono valstybėmis, įsteigusiomis savo ambasadas Vilniuje 2022-2024 m. laikotarpyje (Indija ir Pietų Korėja)?
- c) Kaip vertinate tai, kad nėra vieno bendro „ES valstybių santykių su Kinija modelio“? Ar kokią nors konkrečią ES teisės ar bendros užsienio politikos nuostatą, jūsų manymu, pažeidžia dabartinė Taivaniečių atstovybė Lietuvoje? Ar santykių su KLR atkūrimas turi būti vykdomas Taivaniečių ir Lietuvos santykių su Taivanu sąskaita, jeigu dauguma Europos valstybių palaiko ryšius su abiem pusėmis? ES politika Kinijos atžvilgiu grindžiama rizikos ir kritiškai didėjančio prekybos

disbalanso mažinimu, priklausomybių ribojimu ir prekybos diversifikavimu – ar jūs siūlote Lietuvai judėti priešinga kryptimi?

- d) Ar suprantate skirtumą tarp Vokietijos ir Prancūzijos, turinčių milžinišką rinką ir derybinę galią, bei Lietuvos, kuriai KLR jau parodė galinti taikyti neteisėtas ekonominės prievartos priemones beveik be ekonominių nuostolių sau?
- e) Ar nemanote, kad vykdydami individualias, separatines derybas dėl santykių normalizavimo su KLR, kokias šiuo metu vykdo ir Čekijos Babišo Vyriausybė, neįtraukdami į šias derybas ES bei JAV, Jūs padedate KLR toliau skaldyti ES bei transatlantinę erdvę?
- f) Ar prieš apsispręsdamas normalizuoti santykius KLR Jūs įvertinote, kad nuo 2023 m. Vilniaus NATO viršūnių susitikimo KLR yra formaliai įvardinta kaip lemiamas Rusijos karo prieš Ukrainą įgalintoja, t.y. Rusijos karas prieš Ukrainą iš esmės vyksta tik dėl KLR apsisprendimo? Kaip tai dera su ilgalaikę Lietuvos politika visapusiškai palaikyti Ukrainą?
- g) Ar suprantate, kad Lietuvos nusileidimas ekonominiam KLR spaudimui siunčia signalą Rusijai ir Baltarusijai, jog mažą valstybę galima priversti pakeisti užsienio politiką? Kokį, jūsų žodžiais tariant, „geopolitinį kodą“ siunčiate mūsų sąjungininkams: kad Lietuva laikosi savo sprendimų ar kad juos pakeičia, kai autoritarinė valstybė padidina spaudimą?

3) Ekonominė santykių normalizavimo su KLR nauda Lietuvai

- a) Ar jūsų užsidegimas normalizuoti santykius su Kinija grįstas ekonominės naudos Lietuvai siekiu? Jei taip, kokią ekonominę santykių su KLR normalizavimo naudą Lietuvai prognozuojate - kiek KLR investicijų, kokiose srityse ir per kokį terminą gali tikėtis Lietuva? Dėl kokio masto investicijų Jūs pasiruošęs keisti strateginę valstybės kryptį? Ar matote tik teigiamus, ar ir neigiamus Kinijos investicijų aspektus? Kokius?
- b) Ar derybose su KLR keliate klausimą dėl atlyginimo Lietuvos įmonėms žalos, patirtos dėl jos neteisėto ekonominio spaudimo? Jei keliate, kaip Kinijos atstovai reaguoja?
- c) ES nutraukė ginčą Pasaulio prekybos organizacijoje todėl, kad prekyba atsinaujino ir pagrindiniai ginčo tikslai buvo pasiekti. Jeigu prekyba jau atkurta, kokią papildomą ekonominę problemą išspręs Taivaniečių atstovybės paaukojimas, jei jūs turite tokius ketinimus?
- d) Ar siekiate atverti KLR investicijas į strateginius Lietuvos ekonomikos sektorius, ką sustabdė jau XVII Lietuvos Vyriausybė? Ar siekiate sugrąžinti Lietuvą į 17+1 bendradarbiavimo su KLR formatą, iš kurio dėl grėsmių nacionaliniam saugumui bei prekybos disbalanso ir nepasiteisinusių ekonominio bendradarbiavimo su KLR lūkesčių pasitraukė XVIII Lietuvos Vyriausybė?

- e) O gal XIX, XX, XXI Vyriausybių skelbiama santykių su KLR normalizacija yra tik vidaus politikos išskaičiavimais grįstas mėginimas ideologiškai paneigti XVIII ir XVII Vyriausybių politiką, nepaisant nacionalinių Lietuvos interesų?

4) Santykiai su Baltarusija

Kokių konkrečių priemonių imsitės prieš ir per Lietuvos pirmininkavimą ES, kad 2027 m. vasario mėn. būtų pratęstos ES sankcijos Lukašenkos režimui, įvykdžiusiam daug nusikaltimų tiek prieš savo tautą, tiek prieš Ukrainą, tiek prieš Lietuvą?

Seimo narys
Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas

Žygimantas Pavilionis